

Oljeavskiljare

AVSKILJNING AV OLJA UR SPILL- OCH DAGVATTEN

När krävs en oljeavskiljare?

Verksamheter där det finns risk för att olja eller oljeförorenat vatten kan nå spill- eller dagvattennätet ska ha en oljeavskiljare. Oljeavskiljaren tar upp olja som annars kan nå reningsverket, sjöar eller vattendrag och orsaka skada.

Konsekvenser av olja i avloppsvattnet

Olja som släpps ut i avloppsvattnet kan störa funktionen i reningsverket, vilket i sin tur påverkar reningen och kvalitén på det renade vattnet och avloppsslammet. Om avloppet är kopplat till dagvattennätet går oljeföroreningarna ut till sjöar och vattendrag, vilket leder till en direkt skada på miljön. Olja i dagvattnet kan i förlängningen även påverka dricksvattentäkten.

Vilka verksamheter ska ha en oljeavskiljare?

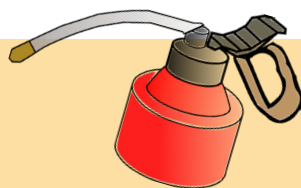
Oljeavskiljare används vid verksamheter där det förekommer olja, bensin och andra så kallade lätta vätskor (vätskor med lägre densitet än vatten). Det gäller både i anslutning till spill- och dagvatten.

Den som driver en verksamhet där olja kan släppas ut är ansvarig enligt miljöbalken. Det innebär att den som orsakar eller riskerar att orsaka ett utsläpp ska bekosta de förebyggande åtgärder eller saneringsåtgärder som behövs.

Exempel på anläggningar som ska vara utrustade med oljeavskiljare

- *Bilvårdsanläggningar/fordonstvättar*
- *Verkstäder med golvavlopp*
- *Bensinstationer*
- *Industrier med hantering av oljor och lösningsmedel*
- *Bilparkeringar och parkeringshus*

Oljeavskiljaren samlar upp olja som annars kan nå reningsverket, sjöar eller vattendrag och orsaka skada.

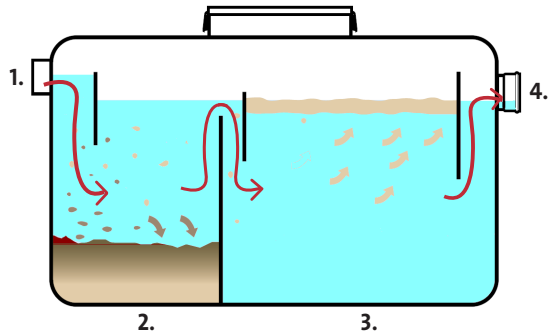

Hur fungerar en oljeavskiljare?

Oljeavskiljaren är en säkerhetsanordning som kan förhindra att olja släpps ut till avloppsnätet.

När det oljehaltiga vattnet rinner igenom den vattenfyllda avskiljaren sjunker slam och tyngre partiklar till botten i slamdelen, medan oljan flyter upp till ytan i oljeavskiljningsdelen.

1. Inlopp
2. Slamavskiljning
3. Oljeavskiljning
4. Utlopp till ledningsnätet

Viktigt!

Spillolja eller annan koncentrerad olja får inte hällas i avloppet även om det finns en oljeavskiljare. Oljeavskiljaren är endast avsedd för oljehaltigt vatten.

Alla oljeavskiljare ska uppfylla kraven i Svensk standard SS-EN 858. Oljeavskiljaren ska vara utrustad med provtagningsmöjligheter för utgående vatten samt larm med ljud och ljussignal. Anläggningen ska ha automatisk avstängningsanordning som garanterar att ingen olja passerar genom avskiljarens utlopp.

Dimensionering

För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att avskiljaren är rätt utformad och dimensionerad utifrån verksamheten. Det är viktigt att tänka på att tillfälliga förändringar i flödet inverkar på dimensioneringen. Ett större flöde resulterar i kortare uppehållstid och risk att olja följer med ut i ledningsnätet.

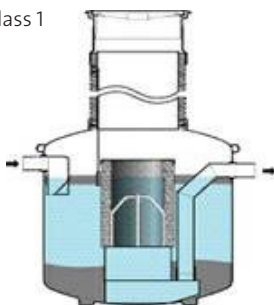
Hur en oljeavskiljare ska dimensioneras beskrivs i SS-EN 858-2. I regel kan verksamhetsutövaren få hjälp med detta av den som tillhandahåller oljeavskiljaren eller av annan konsult. SS-EN 858-2 gäller bara för mineraloljebaserade produkter (bensin, diesel, smörjoljor med mera). Den gäller inte för fett och oljor med vegetabiliskt eller animaliskt ursprung.

Krav på utsläpp av mineralolja i avloppsvatten

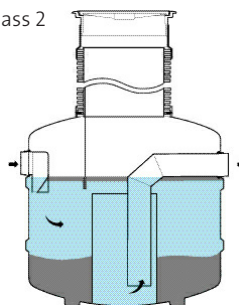
Utgående vatten till spillvattennätet från oljeavskiljareanläggning får, enligt begränsningslistan "Krav på anslutna verksamheter", maximalt innehålla 50 mg olja per liter, analyserat som oljeindex. För utgående vatten till dagvattennätet gäller 5 mg/l.

En oljeavskiljare klass-1 ska enligt norm klara ett oljeindex på 5mg/l i utgående vatten. Oljeavskiljare klass-2 ska klara 100 mg/l.

Klass 1

Klass 2

Fastighetsägarens ansvar

Det är fastighetsägaren som har ansvaret för sitt och eventuella hyresgästers utsläpp till ledningsnätet. Det är därför viktigt att fastighetsägaren har kännedom om den verksamhet som bedrivs i fastigheten och vet vilka krav som ställs.

Fastighetsägaren är ansvarig för att en CE-märkt och rätt dimensionerad oljeavskiljare finns installerad och att den kontrolleras, underhålls och töms enligt gällande regler. Ett skriftligt avtal mellan fastighetsägaren och verksamhetsutövaren kan tydliggöra vem som ska utföra vad.

Verksamhetsutövarens ansvar

Verksamhetsutövaren ska alltid anmäla om verksamheten ändras så att behov av oljeavskiljare uppstår eller om befintlig oljeavskiljare påverkas. Anmälan ska också göras om verksamheten upphör och avskiljaren inte längre används.

Du som verksamhetsutövare anmäler detta genom att kontakta tillsynsmyndigheten Miljö-Hälsa, Lidköpings kommun.

Det är viktigt att oljeavskiljaren är rätt utformad och dimensionerad efter verksamheten. Hur en oljeavskiljare ska dimensioneras beskrivs i SS-EN 858.

Skötsel, kontroll och tömning

Oljeavskiljaren behöver underhållas regelbundet för att den ska fungera, och det är både fastighetsägarens och verksamhetsutövarens ansvar. Verksamhetsutövaren ska ha en fungerande egenkontroll. Detta regleras i förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (SFS 1998:901).

Om oljeavskiljaren har brister kan tillsynsmyndigheten ställa krav på att verksamhetsutövaren åtgärdar dessa inom en viss tid.

Underhåll ska ske minst var sjätte månad (enligt SS-EN 858-2), vid behov oftare. Protokoll över kontroller och utfört underhåll ska finnas tillgängliga.

Detta ska göras vid underhållet:

- Mäta slamlagrets tjocklek
- Mäta oljelagrets tjocklek
- Kontrollera den automatiska avstängningen
- Kontrollera de sammansatta enheterna när det gäller genomsläpplighet, om vattennivåerna framför och bakom den sammansatta enheten uppvisar påtagliga skillnader.
- Kontrollera larmfunktionen
- Rengöra provtagningsbrunnen

Tömningsintervallet anpassas till anläggningens användning, typ, och storlek enligt oljeavskiljarens skötselinstruktioner. Tömningen ska journalföras.

Tömning av oljeavskiljare

Olja: när 80 procent av maximal lagringsvolym är nådd

Slam: när 50 procent av maximal lagringsvolym är nådd

Efter tömning ska oljeavskiljaren omedelbart fyllas med vatten.

Slam och olja är farligt avfall och därför ska den som gör tömningen ha tillstånd för transport av farligt avfall. Vid tömning ska ett transportdokument upprättas, med uppgifter om avfallslag och avfallsmängd samt vem som är lämnare och vem som är mottagare av avfallet. Dokumentet ska sparas för att kunna intyga att avfallet har hanterats korrekt.

Besiktning

Oljeavskiljarsystemet ska besiktigas vart femte år av fackkunnig personal. Då ska ett besiktningsprotokoll upprättas, och fastighetsägaren är ansvarig för att eventuella fel och brister åtgärdas. Fastighetsägaren, verksamhetsutövaren och tömningsentreprenören ska ha var sitt exemplar av besiktningsprotokollet, och det ska tillsammans med eventuella åtgärder kunna redovisas för VA-huvudmannen.

Att tänka på inför nyinstallation

- Anlita fackman för att ta fram dimensioneringsunderlag för oljeavskiljarinstallation.
- Meddela Miljö-Hälsa och bygglovsavdelningen, Lidköpings kommun.
- Anlita fackman för att ta fram dimensioneringsunderlag för oljeavskiljarinstallation.
- Teckna ett tömningsabonnemang med tömningsentreprenör.
- Lämna information om oljeavskiljaren till VA-huvudmannen via blanketten Information om fastighetens oljeavskiljare. Blanketten finns på lidkoping.se/vatten.

RIKTLINJER FÖR GARAGE

Dessa krav gäller för alla garage under tak, såsom parkeringshus, bussgarage, samfällighetsgarage, bostadsrättsgarage och liknande. Under separat rubrik redovisas även riktlinjer för mindre privata garage, exempelvis villagarage.

- Garage i anslutning till bostäder, som till exempel samfällighets- eller bostadsrättsgarage, utan spolmöjligheter eller tappkran, ska i första hand vara avloppslösa. Dessa har i allmänhet få fordonsrörelser och eventuellt smältvatten hinner avdunsta. En avdunstningsränna kan ta hand om mindre mängder vatten.
- Alla garage med spolmöjlighet/tappkran, eller där större mängder smältvatten kan uppstå, ska vara utrustade med slam- och oljeavskiljare. Avloppsvattnet ska efter oljeavskiljare ledas till spillvattennätet.
- Offentliga garage, parkeringshus, bussgarage och liknande ska, om det finns avlopp, ha oljeavskiljare och vara anslutna till spillvattennätet.
- Befintliga oljeavskiljaren ska vara dimensionerad så att utgående vatten till spillvattennätet maximalt innehåller 50 mg olja per liter mätt som oljeindex. Vid nyinstallation ska oljeavskiljare vara av klass 1.
- Larm ska finnas till oljeavskiljaren, både optiskt och akustiskt. Larmet ska kontrolleras varje månad.
- Tömning av hela oljeavskiljaren, det vill säga topp- och botten-tömning/sugning (olja, slam och vatten), ska ske minst 1 gång varje år. Efter tömning ska oljeavskiljaren återfyllas med vatten för att avskiljaren ska fungera som det är tänkt. Bedömning om förändrad tömningsfrekvens eller enbart toppsugning kan ske i det enskilda fallet.
- Tömningskontrakt ska tecknas med godkänd entreprenör. Tömningskontrakt innebär att man skriftligen gör ett avtal om tömning av slam- och oljeavskiljaren med en tömningsentreprenör som är godkänd av länsstyrelsen att transportera farligt avfall.
- Avskiljarsystemet, det vill säga slam- och oljeavskiljare ska besiktas minst vart femte år av fackkunnig personal enligt SS EN 858-2.
- Om garagegolvet behöver rengöras ska detta i första hand ske genom torrstädning. Om garagegolvet behöver skuras ska skurvattnet samlas upp och renas innan det leds till avloppet, alternativt tas omhand för rening externt.

Mindre privata garage

Mindre privata garage, exempelvis villagarage, som nyuppförs och som har plats för ett fåtal fordon ska som regel inte ha golvbrunn. Eftersom fordon ska tvättas hos fordonstvättar med extra reningssteg finns det ingen anledning för garage att ha golvavlopp kopplat till det kommunala spillvattennätet. Smältvatten som uppkommer i garaget ska inte avledas till spillvattennätet eftersom det inte innehåller några behandlingsbara näringsämnen. Det finns också en risk att dagvatten kan tränga in i källaren/ garaget vid kraftigt regn. Garage ska i första hand torrstädas genom sopning.

Har du frågor om oljeavskiljare? Ring kommunens kontaktcenter på telefon 0510-77 00 00 eller skicka e-post till kommun@lidkoping.se

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och ABVA

VA-huvudmannen

- VA-huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i en väsentlig mån avviker från hushålls-spillvatten.
- VA-huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighets-ägarens möjlighet att nyttja avloppsanläggningen
- VA-huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.

Fastighetsägaren

- Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läke-medel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.
- Det åligger fastighetsägaren att vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla bestämmelserna i Vattentjänstlagen och ABVA.

Boverkets byggregler (BFS 2011:6, BBR18)

I spillvatteninstallationer där vattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder av skadliga ämnen ska spillvattnet behandlas eller avskiljare installeras. Utformningen av avskiljare ska säkerställa att det avskilda inte kan släppas ut okontrollerat eller oavsiktligt.

Förordning SFS 1998:901 om verksamhetsutövers egenkontroll

Verksamhetsutövaren skall fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras.

Miljöbalken (1998:808)

Syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Lidköpings kommun
531 88 Lidköping
0510-77 00 00
www.lidkoping.se

LIDKÖPING
VIDVÄNERN